

Az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága (OMAI)
2004. évi költségvetési beszámolójának értékelése

Bevételek és kiadások alakulása:

Megnevezés	2003. évi tény	2004.évi eredeti előirányza t	2004.évi módosított előirányza t	2004. évi tény	4/1	4/3
	1	2	3	4	5	6
millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
1/4 Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága						
Kiadás	1 537,1	1 107,8	4 603,8	2 622,1	171	57
ebből: személyi juttatás	381,1	496,1	621,3	544,5	143	88
központi beruházás						
Folyó bevétel	2 435,9	591,7	1 115,9	3 339,0	137	299
Támogatás	1 307,1	516,1	1 148,4	1 148,4	88	100
Előirányzat- maradvány	133,6		2 339,5	947,5	709	41
Létszám (fő)	135	135	135	131	97	97

2004. évben az OMAI-hoz került új feladatok (Magyar Oktatási Observatory tevékenység, adóellenőrzési-behajtási feladatok, részvétel a 2007-2013 költségvetési időszak tervezésében) szükségessé tették az Alapító Okirat módosítását. Az Alapító Okirat és ehhez kapcsolódóan az új Szervezeti és Működési Szabályzat kidolgozásával egyidejűleg elkezdődött az OMAI szervezeti átalakítása is. Ezt indokolta az Országos Szakképzési Tanács (OSzT) 2/2004. (01.30.) számú határozata, valamint több jogszabály változása is. A 2004. év során az új feladatok miatt létre kellett hozni az MPA Képzési Alaprész kezelésére a Képzési Alaprész Gazdálkodási Önálló Irodát, az ezen a területen ellenőrzési feladatokat ellátó Ügyfélszolgálati és Elszámoltatási Osztályt, a HEFOP Értékelési és Tervezési Irodát, a Magyar Oktatási Observatory Irodát, valamint a Nemzetközi Osztályt.

A felsorolt szervezetek által végzett új tevékenységek ellátása 2005-re áthúzódó létszámbővüléssel jár, azonban az átszervezést összességében pótlólagos források bevonása nélkül oldották meg.

Az OMAI 2004. évi költségvetésében engedélyezett létszáma 135 fő, az átlagos statisztikai létszám 131 főben alakult.

Kialakításra került az intézmény internetes honlapja és szervezeti információs portálja, az Intranet. A honlapon szakterületenként strukturálódnak az információk, elkülönítve ezen belül a hazai és Európai Unió források, pályázatokon keresztül történő felhasználási lehetőségeit. Továbbá a honlapon megtalálhatók többek között az intézményről szóló információk, különböző, pályázást, pályáztatást segítő adatbázisok, jogi segédanyagok. Az intézményi honlap kiemelt részét képezi mind a hazai, mind a közösségi pályázatok tekintetében a gyakran felmerülő kérdések és válaszok rovat, mely információkat szolgáltat a pályázatokkal kapcsolatban leggyakrabban felmerülő kérdésekről.

Az új feladatok mellett továbbra is bonyolították a már megkezdett, illetve a 2004. évi hazai forrásokból megvalósuló pályázatokat. Így például:

- **OM által támogatott tanulmányi és tehetséggondozó versenyek meghirdetése a 2004/2005. tanévre**

A pályázat céljai: Igényes, egységes és áttekinthető versenyrendszer kialakítása.

A pályázók köre: Közoktatási, felsőoktatási intézmény, minden Magyarországon bejegyzett alapítvány, intézmény, szervezet, gazdasági társaság, nonprofit szervezet (illetve mindezek együttműködése), amelynek alapító okiratában az oktatás, mint tevékenység szerepel.

A támogatás összege: 25,9 M Ft. A benyújtott pályázatok/pályaművek száma: 77 db pályázat, 97 db pályamű volt. A támogatott pályázatok száma: Támogatásban (pénzügyi-szakmai) 37 db verseny, az OM szakmai támogatásában 7 verseny részesült.

Az OMAI által végzett pályáztatási tevékenység lehetővé tette, hogy a támogatásban részesített versenyeket megfelelően lebonyolítsák. A teljes támogatási összeg kiosztásra került a pályázók között.

- **Erdei Iskola Program támogatása**

A pályázat célja: Az Oktatási Minisztérium megbízásából az OMAI 2004. október 21-én pályázatot hirdetett az erdei iskola, mint tanulási forma megvalósításának támogatása a 2004/2005-ös tanév környezeti nevelés tantervi követelményeinek teljesítése érdekében.

A támogatás formája, mértéke: A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás volt, a finanszírozás módja előfinanszírozás. A sikeresen pályázó iskolákkal az Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága szerződést kötött, és az általuk a jelen pályázatra benyújtott tanulócsoportonkénti tanulólétszámok alapján a támogatási összeget folyósította.

A felhívásra összesen 590 darab pályázat érkezett (1102 db pályamű), ebből formailag 780 db pályamű felelt meg. A döntéshozó 591 db pályaművet támogatott.

A pályázat eredménye: A "ERDEI ISKOLA 2004/2005." címmel oktatási intézmények részére kiírt pályázat esetében a felhívás értelmében a felhasználható támogatási összeg 200,1 MFt volt. A szakmai bírálatot követően a döntés értelmében 254,1 MFt előfinanszírozott támogatásban részesültek az iskolák. A támogatási összeget a támogatott szervezetek kizárólag a támogatási szerződésben rögzített feltételek szerint használhatták fel.

Az OMAI Közoktatási és Integrációs Pályázati Osztálya a beszámolók értékelése alapján hasznosnak és előremutatónak minősíti a megvalósult pályázatokat.

A felügyeleti szerv részéről a szakterület egyetért a pályázat szakmai értékelésével. Az OMAI lebonyolítással kapcsolatos tevékenysége megfelelő volt, a pályázati határidőket betartották, a szerződéskötéssel kapcsolatos feladatokat, az utalásokat megfelelő ütemben gondossággal végezték. A pályázat az OMAI 2004. évi munkatervében szerepelt, az arra fordítható 200,1 MFt –ot megosztották a pályázók között. Ez a keretösszeg nem tartalmazott az intézmény számára lebonyolítási költséget.

- **Pedagógiai lapok és folyóiratok megjelentetésének támogatása 2004**

A pályázat célja: A minisztérium megbízásából az OMAI 2004. június 21-én pályázatot hirdetett pedagógiai lapok és folyóiratok megjelentetésének támogatására. A pályázat célja az volt, hogy segítse a pedagógus közvélemény tájékoztatását szolgáló, országos érdekeltségű, oktatási-nevelési, és tartalmi fejlesztési célokat szolgáló lapok 2004-ben való megjelentetését.

A támogatás formája, mértéke: A támogatás formája vissza nem térítendő támogatás volt, a finanszírozás módja előfinanszírozás. A sikeresen pályázó szerkesztőségekkel az OMAI szerződést kötött, és az általuk a jelen pályázatra benyújtott pedagógiai lapok/folyóiratok megjelentetéséhez a támogatási összeget folyósította.

A felhívásra összesen 62 darab pályázat érkezett, a döntéshozó 19 szerkesztőség 21 pedagógiai lapjának /folyóiratának megjelentetését támogatta.

A pályázat eredménye: A „Pedagógiai lapok és folyóiratok megjelentetésének támogatása 2004” című pályázat esetében a felhívás értelmében a felhasználható támogatási összeg 20 MFt volt. A beérkezett pályázatokban összesen 137,1 MFt támogatást igényeltek a pályázók. A

szakmai bírálatot követően a döntés értelmében 20 Mft előfinanszírozott támogatásban részesültek a különféle lapok és folyóiratok szerkesztőségei. A támogatási összeget a támogatott szervezetek kizárólag dologi kiadásokra fordíthattak, a támogatási szerződésben rögzített feltételek szerint.

Az OMAI Közoktatási és Integrációs Pályázati Osztálya a beszámolók értékelése alapján hasznosnak és előremutatónak minősíti a megvalósult pályázatokat.

A felügyeleti szerv részéről a szakterület egyetért a pályázat szakmai értékelésével és megállapítja, hogy az OMAI pontos adminisztrációja és lebonyolítása nagyban hozzájárult a pályázat sikerességéhez. A pályázati határidőket betartották, a szerződéskötéssel kapcsolatos feladatokat, az utalásokat megfelelő ütemben, a kellő gondossággal végezték. A pályázat az OMAI 2004. évi munkatervében szerepelt, az arra fordítható 20 Mft –ot szétosztották a pályázók között. Ez a keretösszeg nem tartalmazott az intézmény számára lebonyolítási költséget.

- **Országos közoktatási szakmai konferenciák**

A pályázat céljai: A pályázat célja az volt, hogy támogassa a közoktatás területén az Oktatási Minisztérium középtávú közoktatás-fejlesztési stratégia fejlesztési céljainak megismertetését, annak megvalósítását segítő szakmai programok, projektek elterjesztését olyan konferenciák, tanácskozások megszervezéséhez és lebonyolításához nyújtott támogatással, amelyek lehetőséget biztosítanak a tudományos véleménynyilvánításnak és véleménycserének, hozzájárulnak a szakmai eredmények nyilvánosságának megteremtéséhez, megkönnyítve azoknak a pedagógusok széles köréhez történő eljutását.

A pályázók köre: Bármely közoktatási vagy felsőoktatási intézmény, szakmai szolgáltató szervezet, tudományos intézmény, gazdálkodó szervezet, társadalmi szervezet.

A támogatás összege: 45 millió Ft. A benyújtott pályázatok száma: 89 db, a támogatott pályázatok száma: 57 db volt.

A felügyeleti szerv a pályázatot eredményesnek tartja, a célokat teljesültnak látja. Ezt nagyban segítette az OMAI megfelelő munkavégzése. A pályázati határidőket betartották, a szerződéskötéssel kapcsolatos feladatokat, az utalásokat megfelelő ütemben, a kellő gondossággal végezték. A pályázat az OMAI 2004. évi munkatervében szerepelt, az arra fordítható 45 Mft –ot szétosztották a pályázók között. Ez a keretösszeg nem tartalmazott az intézmény számára lebonyolítási költséget.

- **Közoktatási kutatások pályázata**

„A közoktatás fejlesztését szolgáló kutatások” a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógiai Bizottsága és az Oktatási Minisztérium által közösen meghirdetett 2004. évi pályázata.

A pályázat céljai: Tanulási és tanulásszervezési módszerek kidolgozása; a szervezetfejlesztés, és a pedagógiai fejlesztés, valamint a pedagógiai kultúra változásainak nyomon követése az iskolákban; a pedagógusok szakmai kompetenciája változásainak kutatása; a közoktatás mérési, értékelési rendszerének fejlesztése.

A pályázók köre: Főiskolák és egyetemek neveléstudományi kutatásokkal foglalkozó tanszékei, az OM kutatási feladatokat végző háttérintézményei, valamint pedagógiai szakmai- és szakszolgáltató intézmények, ill. a felsorolt intézmények szervezeti egységei. Egy jogi személy több pályázatot is benyújthatott.

A támogatás összege: 33,5 MFt. A benyújtott pályázatok/pályaművek száma: 66 db, a támogatott pályázatok száma: 16 db volt.

A beszámoló és az elszámolás pontos volt, az OMAI a pályázattal kapcsolatos határidőket betartotta. A szerződések megkötése és teljesítése a kellő gondossággal történt.

- **„A Magyar Köztársaság jó tanulója - jó sportolója” cím**

A pályázat célja: a tanulóifjúság ösztönzése a szellemi és fizikai képességek folyamatos fejlesztése, a fair-play szellemének ápolása, az eredményes tanulásra és magasabb szintű sportolásra való ösztönzés, az utánpótlás-nevelés célkitűzéseinek segítése, a legkiválóbbak méltó elismerésben részesítése.

A támogatás formája, mértéke: A pályázaton nyertes diákok eszmei elismerésben részesülnek, a cím elnyerése nem jár semmilyen anyagi juttatással. A díjazottak egy kb. 10ezer forint eszmei értékű emléklakettet és egy oklevelet kapnak, valamint részt vehetnek a tiszteletükre a díjátadó ünnepség után rendezett fogadáson.

A pályázatra közel 900 pályázat érkezett, ebből a tíz tagú értékelő bizottság 120 pályázatot ítelt díjazásra alkalmasnak.

A pályázat eredménye: A pályázat teljes lebonyolítására az Oktatási Minisztérium 5 MFt-ot tervezett. Ebből az OMAI az OM-el kötött együttműködési megállapodás keretében egymillió forintot fordított a pályázat kiírására, a beérkezett pályázatok feldolgozására, előkészítésére a bíráló bizottság számára, a bírálat megszervezésére és lebonyolítására,

a bírálókkal történő szerződés megkötésére, a díjazott diákok kiértékelésére stb.

A felügyeleti szerv részéről a szakterület egyetért a pályázat szakmai értékelésével és megállapítja, hogy az OMAI precíz munkát végzett a lebonyolítás során. A pályázat az OMAI 2004. évi munkatervében szerepelt, az arra fordítható 1 Mft – a pályázat speciális jellegéből fakadóan – az intézmény számára a lebonyolítási összeget tartalmazta. Ez az összeg fedezte a bírálatot végző szakértők költségeit is, így az összeg arányosnak tekinthető az elvégzett feladattal.

2004-ben – az oktatási miniszter által meghirdetett – a közoktatási és felsőoktatási szervezetek támogatására irányuló közös pályázat jelent meg. Az OMAI által kezelt pályázatok különböző tartalmúak és irányultságúak. A hallgatói és oktatói szervezetek működését segítő támogatásnál fontos cél, hogy ne húzódjon az év második felére a támogatás biztosítása, ténylegesen az akadémiai évhez kapcsolódó rendezvények megvalósulását szolgálja a forrás.

A felsőoktatás területén 2004-ben meghirdetett pályázatok előkészítése és lebonyolítása a felsőoktatási törvényben meghatározott eljárásrend szerint történt az OMAI Felsőoktatási Pályázati Osztályának koordinálásával, a rendelkezésre álló források felhasználásával.

A hazai támogatási programokon belül a közösségi támogatási pályázatok területén az OMAI az egyes operatív programok irányító hatóságainak szerződött partnere. Az OMAI a Humánerőforrás-fejlesztési Operatív Program (HEFOP) oktatási témájú pályázatait és központi programjait kezeli. A 2004-ben végzett feladatok ennek keretében az első pályázati körök elindításához kapcsolódtak. A pályázatok meghirdetésére 2004. február-márciusban került sor, melyhez pályázatonként és célcsoportonként regionális tájékoztató napokon vettek részt és tartottak előadásokat. A pályázatok beadási határideje előtt a pályázói kérdések megválaszolása és a befogadás előkészítése volt a fő feladat, ezt követően pedig a pályázatok érkeztetése és formai ellenőrzése képezte a tevékenység alapját. 2004 második felében a pályázatok értékelését, annak megszervezését és bonyolítását, valamint ezt követően a szerződéskötés koordinációját látták el.

A Humánerőforrás-fejlesztés Operatív Program keretében a felsőoktatást érintő pályázatok kiírása, értékelése megtörtént, a szerződéskötések a „második körös” pályázókkal folyamatban vannak. A HEFOP Pályázati Igazgatósága az eljárásrendnek megfelelően bonyolította a pályázatokat és az OM felsőoktatási szakterületével az eljárásrendnek megfelelően tartotta a kapcsolatot.

A felsőoktatásban működő társadalmi szervezetek pályázati támogatása a költségvetési törvényben meghatározott fejezeti támogatás része volt.

A HEFOP pályázati programokkal kapcsolatban végzett kommunikációs tevékenység a HEFOP 2.1.3-mas és a 2.1.4-es pályázatok népszerűsítésében és a potenciális pályázói kör felkészítésében jelentős szerepet játszott. Ezek nélkül a két pályázati program nem lehetett volna ilyen sikeres, hiszen mindkettő a leghátrányosabb helyzetű pályázói kört célozza. A következő pályázati ciklusokra vonatkozóan javasoljuk viszont, hogy az ilyen típusú programok előkészítése hamarabb és szisztematikusan történjen meg az érintett szakterületek bevonásával, hogy azok még nagyobb eredménnyel és időben eljuthassanak a potenciális pályázókhoz. Az OKÉV bevonásával koordinált regionális tanácsadó szolgáltatás esetében különösen fontos hangsúlyozni, hogy 2005-ben törekedni kell rá, hogy elkerüljük azt, hogy az első pályázati kiírások (2004 február) után több mint két hónappal (2005 május) kerüljön sor ennek a tanácsadó szolgáltatásnak az elindítására, egy-két héttel az első pályázati beadási határidők előtt.

A HEFOP Pályázati Igazgatóság működésével kapcsolatban megjegyzendő, hogy a pályázati kiírásra benyújtott pályázatok érkeztetése, formai és tartalmi értékelése, a pályázókkal történő szerződéskötés komoly kapacitás problémákat vetett fel a szervezeti egységben. A jövőre nézve hasznos tanúsként kell szolgáljon, hogy a többenél nagyságrendekkel nagyobb számban beérkező pályázatokat menedzselni hivatott szervezeti egységet időben meg kell erősíteni, különben indokolatlanul lelassul a pályázatok értékelésének folyamata.

A megszorító intézkedések ellenére elmondható az OMAI gazdálkodásáról összességében, hogy a vagyont tekintve tulajdonosi szemlélettel bír. Az intézmény feladatrendszerének 2004. évben történt bővítése a pályázati pénzek nagyságának kezelése, valamint az intézményi tevékenységi körök átalakítása a gazdasági és pénzügyi feladatrendszer bővítését és ezek kezelését vonta maga után. A létrejött MPA képzési Alaprész Gazdálkodási Önálló Iroda nagymértékben hozzájárult a szakképzési hozzájárulásról szóló törvényben foglaltak végrehajtásához.

A beszámolót jóváhagyom:

Dr. Szüdi János
közigazgatási államtitkár